

การบริหารจัดการในโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชน
วัดปราสาท อำเภอบำเหน็จ จังหวัดอ่างทอง

วันเพ็ญ พานพิกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
เมษายน 2553

การบริหารจัดการในโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชน
วัดปราสาท อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

วันเพ็ญ พานพิกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เมษายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

SCHOOL MANAGEMENT USING GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES : A CASE STUDY
ON CHUMCHONWATPRASAT SCHOOL, PA-MOK DISTRICT,
ANGTHONG PROVINCE

WANPENN PHANPIKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

April 2010

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   การบริหารจัดการในโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาโรงเรียน
ชุมชนวัดปราสาท อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง
โดย   วันเพ็ญ พานพิกุล
สาขา   การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.กิริติ ศรีวิเชียร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   ดร.ภูซงค์ วัฒายุ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แผลงภู)

.....กรรมการ
(ดร.กิริติ ศรีวิเชียร)

.....กรรมการ
(ดร.ภูซงค์ วัฒายุ)

ว่าที่ร้อยตรี.....กรรมการ
(ดร.จิรวัดน์ นาคพนม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....อธิการบดี
(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

เมษายน พ.ศ. 2553

วันเพ็ญ พานพิกุล. (2552). การบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาโรงเรียน
ชุมชนวัดปราสาท อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา. คณะกรรมการควบคุม : ดร.กิริติ ศรีวิเชียร, ดร.ภูซงค์ วัฒยา.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารจัดการ
ในโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาล 2) ความพึงพอใจในการบริหารจัดการในโรงเรียนโดยใช้หลัก
ธรรมาภิบาล และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการในโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
กรณีศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนชุมชนวัดปราสาท อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง โดยใช้
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล 4 วิธี คือ 1) การศึกษาเอกสาร 2) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม 3) การสัมภาษณ์
แบบไม่มีโครงสร้าง 4) การจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการในโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลัก
มีดังนี้ หลักนิติธรรม ได้มีการปฏิบัติโดยยึดหลักของกฎหมายและระเบียบต่างๆ ในการบริหารงาน
บุคคล ปฏิบัติงานภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน หลักคุณธรรม ผู้บริหารและครู ปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณ
และมาตรฐานวิชาชีพเป็นอย่างดี ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง หลักความโปร่งใส ได้ให้คณะกรรมการ
สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตรวจสอบการปฏิบัติงาน
และมีการเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับทราบข้อมูลและตรวจสอบการทำงาน หลักการมีส่วนร่วมได้จัด
ระบบให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และนำความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้
ในการวางแผน และการตัดสินใจในการดำเนินงานของโรงเรียน หลักความรับผิดชอบ มีการทำ
ข้อตกลงกับครู นักเรียนและผู้ปกครองในการที่จะรับผิดชอบร่วมกัน มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ
ลงสู่ในระดับล่าง หลักความคุ้มค่าได้กำหนดให้มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนงานที่ชัดเจน เพื่อวางแผน
การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 2) ผู้ปกครอง ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจ
ในการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเพราะทำให้ผลผลิตที่เกิดขึ้น มีมาตรฐาน มีคุณภาพ
เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับโรงเรียนและหน่วยงานอื่น 3) ผู้ปกครอง ครู
นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลนั้น เป็นการ
ปรับวัฒนธรรมในการทำงานภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม
ในด้านการบริหารจัดการ มีผู้รับผิดชอบทุกชั้นตอน ทำให้การบริหารงานโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

Wanpenn Phanpikul. (2010). **School Management Using Good Governance Principles : A Case Study on Chumchonwatprasat School, Pa-Mok District, Angthong Province.** Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Dr.Kirati Srivichian, Dr.Puchong Watayu.

ABSTRACT

The purposes of this qualitative research were to : 1) study school management using good governance principles ; 2) investigate levels of satisfaction towards school management using good governance principles ; and 3) explore levels of opinion towards school management using good governance principles. The population was Chumchonwatprasart School, Pa-Mok District in Angthong Province. The research instruments comprised : 1) documentary research ; 2) non- participant observation ; 3) interviews ; and 4) focus group discussion.

The research findings revealed that : 1) Chumchonwatprasart School management was in accordance with six principles of the good governance. Legal principle was the policy of personnel management. Virtuous principle was another principle performed by both administrators and teachers. Their work was in accordance with ethical and professional standard. Transparency principle allowed the school committee and relevant people took part and had an inspection in all activities. Participation principle let the community participate in school management, plan, and make decision. Responsibility principle contributed to an agreement to share responsibility among teachers, students and parents. Decentralization was also applied to the management. Being worth the expenses principle required the schools to have vision, mission, and plan to effectively spend their budget and resources. 2) Parents, students, and teachers were satisfied with the good governance management due to its contribution to educational quality, standard, and being a good role-model for other schools. 3) Parents, students, and teachers agreed that the management using the good governance principles led to a work tradition change. In other words, an opportunity for participation from relevant people was opened, the management was efficiently performed, systematic, and ready to be inspected.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาการบริหารจัดการในโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล กรณีโรงเรียนชุมชนวัดปราสาท อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก ดร.กิริติ ศรีวิเชียร และ ดร.ภูซงค์ วัฒมาญ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำในการคัดเลือกเรื่องที่ศึกษา ข้อคิด และข้อเสนอแนะทางวิชาการ ตลอดจนดูแลเอาใจใส่ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในการเสียสละเพื่อการศึกษาอย่างแท้จริง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้พร้อมแนวคิดต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย ตลอดจนนายฉลอง อำพันเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดปราสาท คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการชี้แนะรวบรวมเอกสารทางวิชาการ ให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อและอำนวยความสะดวก จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาบุญพาวรี และ คณาจารย์ทุกท่าน ที่ให้วิชาความรู้ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

วันเพ็ญ ปานพิกุล